

Nuorttanaste

»Gæca dam Ibmel labba,
gutte mailme suddo guodda!«

»Son dagai rafhe su ruosa
varai bokte.«

No. 23.

7id jakkegærdde.

»Nuorttanaste« maksa ovta kruvna jakkoda-
gast, bladde dinggujuvvu juokke poasta-
rappe lutte.

15ad December 1905.

»Nuorttanaste« olgusboatta guovte gærde
manost — dam 15ad ja dam 30ad bæive
juokke manost.

Juovlak. Jesus læ boattam.

De læ fast min rakis Hærra ja Ibmel addam migjidi dam arno, atte mi vel ovta have oažžop juovlaid doallat dabe ædnam alde. Nuftgo mi buokak diettep, læk juovlak min stuoremus allabasek; dastgo dalle læ Jesus, min lonistægje riegedam. Vuostas juovllaija lavllu engelak Betleheima luokast dam lavllag, mi kristalažai vaimo nuft ollo jakkečuđid čađa læ arvsmattam ja liegedam. Dat lavla čuogja navt: »**Gudne lekus Ibmeli allagasast ja rafhe ædnam alde. olbmuidi buoredokkalašvuotta.**«

Luk. 2, 14.

Vuostas juovllabæive doalla kristalaš girikko su gonagasas riegedambæive. Dalle bođi Jesus min suddolaš ædnam ala. Dat vuostas gačaldak, mi boatta min jurddagi læ dat:

Manditi bođi Jesus ædnam ala?

Juokkehaš, gutte su kristalaš mannaoappogirjes læ oappam, dietta dam. Son dietta, atte suddo Adam jorralusa bokte bođi maibmai ja čađabaini obba olmušvuoda, nuft atte i gavdnu i oktage, gutte i læk suddo-
dam. Dam birra cœlka čala: »**Hærra gæcai alimest vuolas olmui manai ala oaidnem diti, lægo guttege jiermalas, guttege gutte occa Ibme-la. Si læk buokak eritgaiddam, buokrakken billašuvvam; i læk oktage gutte dakka burid, i vela oktage.**« Sal. 14, 2—3. — 53, 3, 4. Dast oaidnep mi, atte mi buokak læp stuora suddolažak. Suddolažžan læp mi riegedam, ja suddolažžan læp mi ællemæmek vastetam dam boddo ragjai. Bahak læp mi ruorravuodamek

rajest. Dam morašlaš duottavuoda fuobmat mi dađe bahabut dam uccemus mana rajest juo, go mi oaidnep suddo gaskalasaidd ouddanboattemen oktanaga jierme ouddanemin, vaiko vel i læk bahas ouddamærkkage čajetuvvum mannai. Dat čajeta juo čielgaset, atte min vaibmo læ čađabillašuvvum suddo mirkost ja læ aja buok bahai, nuftgo maidai bæstamek læ duodaštam ja čielggaset cœlkkam: »**Vaimost olgusbottek baha jurddagak, sorbmim, furudak, vaziš ællem, suolavuodak, værre-duodaštusak, bilkkadusak.**« Math. 15, 19. Daggar læi ja ain læ mailme dille luondo mielde. Mutto dat Ibmel, gutte læ rakisvuoda aja i duddum dam oaidnet. »**Son rakisti mailme nuft, atte son addi su aidnoriegadam barnes**« mailbmai bæsten.

Mutto moft valdi mailbme su vuostai?

Go alme ja ædnam gonagas bođi mailbmai, moft valdi mailbme su vuostai. Mi læk historiain lokkam maggar havskodagak ja hurračuorvasak læk læmaš go gonagasak læk valljijuvvum. Maidai min rika læ daina maņemus beivin daggar ilo oaidnam. Mutto go gonagasai gonagas bođi, dalle æi læm galles, guđek illodegje ædnam alde, ige læm oktage, gutte uvsaides ravasti sudnji. Su vuostas assambaikke daihe viste læi hæsta stallja, gosa son krubba sisa bigjui; dastgo sudnji i læm sagje matkalažai orromvistin.

Mutto lokke! Lægo dust sagje Jesusi?

Son sitta saje du vaibmoi. Daidak don manga jage ællam dam mailmest alma Jesustaga, jos nuft læ, de ravast dal vaimod Jesusi ja luoite su sisa. Ale divte daid juovllabasiđ mannat alma Jesustaga. Son læ

boattam mailbmai duge bæstem varast.

Mi savvap »Nuorttanaste« lokkidi ja ustebidi: **Ilolaš ja buristsivd-
neduvvum juovllabasiđ.**

„Rafhe ædnam alde.“

Nuft lavloi juovllaengel Betleheima luokain. Min ouddi boatta dasto dat gačaldak: Lægo mist rafhe ædnam alde? Dasa sattep mi vasteđet læ ja maidai i læk. Go mi jurdašep dam stuora soapamættomvuoda ala, mi ain radde mailmest, de fertep mi cœlkket, atte i læk vela juovllaengel einostus ollašuvvam. Go mi lokkap stuora ridoi birra mailme našsonai gaskast, kanonai bavkkema birra, stuora varragoigatusai birra — de arvvedep mi, atte i læk vela rafhe dam mærest go galgaši læt. Ja go mi oaidnep ja gullap mœsta juo bæivalazat boelko, naggatallama ja maidai doaro bærašællemest ja grannai gaskast, de boatta min milli dat gačaldak: Goas galgga dat aigge boatet, don rafhe engel, atte du einostus ollaset devddujuvvu? Dasa matta juovllaengel vastedet: Rafhe gavdnu ædnam alde — mutto gost. Dat gavdnu juokke duottavuodaš bestujuvvum sielo lutte, juokke daggar sielo lutte, gutte læ vuostaivalddam Jesusa oabmenes. Daggar sielost læ bisovaš ja likadmættom rafhe. Addus Ibmel, atte mi buokak boadašæimek dam rafhe muosatet. Dalle i lifči Jesus dušas min diti mailbmai boattam,

Son algi vuogjot.

Go mi lokkap Math. 14, 22—23, de oaidnep mi, atte mattajægjek legje stuora hæđest. Mi gavdnapp sin ovta

skipa siste Genesaret javre alde bargamen baro ja biega vuostai, alma bæsataga gosage. Dast mattep mi oappat, atte mattajægjin i læk alelassi miettegiedagævat ja buorre bieggä. Dat i læk mikkege havskotallam borjastallamid, i mikkege, maid si ječa læk fuobmam, mi dagai, atte si dam bæive legje javre alde, ja damditi orro min mielast imaš, atte buok galga læt sin vuostai. Jesus læi gočcom sin vadnasi mannat ja jottet nubbe bællai. Go si dal ditte vissa, atte si Jesus gočcom mielde legje dakkamen, de orro min mielast, atte si ožžu cækket guttek guoibmasæsek: »Ges-sop mi dal borjasa, galle buorre bieggä boattal« Mutto si ožžu vuostebieggä, si ožžu garradalke. Go si legje barggamen ja guovso algegođi dam njælljad igjagocim-vuorost, oidne si ovta olbma boattemen vaze javre alde. Dallanaga go si fuobmajegje su suorgganegje si saggarak ja celkke: »Dat læ gobme.« Go Jesus oaidna, atte mattajægjek ballek sust čuorvvo son sigjidi ja cælkka: »Leket roakkadak, mon dat læm, allet bala!« Mi mattep arvedet, moft buok ballo fertti gaiddat mattajægji lutte, go si dam dovdos jiena gullek; mutto go Pietar, gutte alelassi læi nuft virkoi ja roakkad, gulai, atte dat læi Jesus, oažoi son daggar halo su oudald vuolgget, atte son čurvvi: »Hærraçam, jos don læk dat, de gočo mu boattet čace alde lusad.«

Jesus dam i vuostaibigjam, son celki Pietari: »Boaðe!« Dallanaga »loaidasti Pietar skipast olgus ja vagjoli čace alde boattem varast Jesus lusa.« Mangas læk dam gova malim, ja buokak, guđek dam læk malim, læk lökkäm sin bibalæsek, dastgo mon im læk goassege gavdnam ovta-ge, gutte læ malim Pietara vuogjomen skipa gurri. Buokak læk malim su vuogjoma obba bittaš erit skipast, ja dat læ nuft; dastgo ođđa testamenta muittala, atte Pietar læi vagjolam muttom aige čace alde; mutto de gæččagoatta son dai stuora baroi ala ja dovdogodi, man dat læi dimes su julgi vuolde, ja de algi son vuogjot.

Væhaš aigom mon dast čallet dai sani birra: »**Son algi vuogjot.**« Mærkaš dam, go Pietar algi vuogjot, de son i orrom javotaga. Son čuorvoi: »Hærraçam, gajo mul!« Mi mattep arvedet, atte dat duodai læi okta

hættočuorvas, ja mi oaidnep, moft Jesus dallanaga geiggi giedast ja dolli su, ja soai vagjolæba ovtast. Go soai dasto boatteba sisa, de löžži dalkke. Mutto dak, guđek skipast læk luoitadek Jesus ouddi ja celkke: »Don læk duodai Ibmel bardne.«

Daid bibalsanid aiggop gæččælet guoratalat golma oasest. Vuost galgap mi mærkašet, **atte dat oskolaš vagjolægje matta daggar dili sisa joavddat, atte son vuogjo.**

Jos mon dušše dam birra sarnošim, de muttomak lokkin cælkašegje: »Dat i heivve mudnji; dastgo mon im læk oskolaš.« Dat ašše læ galle čielgas, atte jos don ik læk ja ik læk læmaš oskolaš, de don ik sate vuogjot damdilest erit, mast don ik læk goassege læmaš.

Nubbadassi aigom mon cækket: »**Jos læ vejolaš oskolažži vuogjot, de læ maidai vejolaš dasa, gutte læ morrauam, mutto i læk ollaset šaddam oskolažžan, oadđat ja vuogjo-gaattet.**«

Mon læm muttomim čoaaggalmasain gavdnam olbmuid, guđek læk cækkäm: »Mon im læk goassege læmaš morranam.« Væhaš aige dast ouddal gavdnim ovta olbma, gutte celki: »Must i læk religionalaš luondo. Vaiko vel buok ærak morranifčige ja gessujuvvuše Ibmel guvilloi, de mon dam almaken im sataši.« Jos gavdnuš oktage »Nuorttanaste« lokkin, gæina daggar dovdok læk, de aigom mon dast væhaš guoskaldattet dam goalmad dillai, namalassi cækket moadde sane **suddo** sisa vuogjom birra.

Vejolaš læ nabbo dalle sigjidi, guđek oskolažžan læk šaddam, sigjidi, guđek ollaset læk lavkkim Jesusin vagjolet, vuogjot, mailbmai fast ruoktot mannat. Mon savam, atte juokke okta daggarin, æi dušše oainasi sin vuogjo dilesek; mutto atte si maidai gulašegje Jesus sanid ja čurvošegje sust væke. Mon jæram dust, gutte ovta gærde Jesusi dagjet: »Hærram, jos don læk dat, de gočo mu boattet lusad.« Obba du vaimo halidus læi darvanam Jesusi, ja don dovdek, atte son læi du stuoremus davver, don legjek vaimod siste doyddam du bæstak rakis jiena, go son celki dudnji: »Boaðe!« Ædnag dingak legje, mak du vuostaičužžu, ædnag hettitusak legje gæino alde; mutto dat, mi dud-

nji addi roakkadvuođa læi, atte Jesus celki: »Boaðe!« Go olmuš algga ællet dam ođđa ællema, de læ dallanaga okta vagjolus oskost. Olles dorvo galgak don Jesus ala bigjat. Ædnagak gavdnujek, guđek okti alge vagjolet, mutto mannel vuogjogotte. Oskolaš sielloge matta vuogjot dorvotesvutti ja æppeoskoi.

Jos don læk æppedægje ja æppeoskolaš? dalle savam mon, atte don odne ožušik ravastuvvum čalmid oaidnet, man rakislaš Jesus vaibmo du vuostai læ. Mon im gavna buoreb ouddamærka, maina dam čajetam go dam muittalusa Johanes evangelium 20ad kap. 25—29. Dobbe gavnak don ovta mattajægje, gutte muttom bæive læi oaidnam Jesusa nuftgo su bæstes ja dorvastam sudnji; mutto son læi vuogjogoattam æppeosko sisa ja baci muittoi dušše dego okta čaba ouddamærkka. 10 olbma legje, gæk duodastegje ja celkke: Mi læp oaidnam, atte Jesus læ bajasčuožželam. Mi læp oaidnam, atte son ælla. Son læ almostattam ječas migjidi.« Mutto Tomas cælkka: »Ærepgo mon oažžom oaidnet navlleraige su giedain ja nakketet mu suorbmam navlleraigai ja nakketet mu gieltam su erteg sisa, de im mon aigo eisege oskot.

Lasetuvvu.

|| Gukken ja lakka. ||

Ruošaanam.

Ruošædnamest læ dal vel bahab stuibme ja moivve go ouddal. Obba mietta dam stuora Ruošarika gullu stuibme ja olmušorbmim. Dat læ ballamest, atte dokko šadda dal farga aibas soatte. Jernbanai fievri-dægjek ja telegrafaolbmak læk maidai hæittam sin balvvalusasek, ja daina lagin šadda stajedæbme ja moivve vela stuoreb.

Stuoreb oasse ruoša soaldatak servek vuostahagolažaiguim, ja marga baikest dakkek soaldatak stuime. Dat orro čajetome nuft, atte ruoša stivritus i šat guđege lakai nagad jaskodattet stuime. Petersborga sil-ljost læ hoegga vara vazzet. Vuostahagolažak hakek aldsesek suole værjoid.

Soatteminister Sakarow bæču-juvvui 7id december ovta nissonest.

Okta telegramma muittala, atte Ruotarika aiggo vuolgatet 2 soatteski-pa Ruošariki gattim diti daid Ruotalažaid, guđek assek dobbe.

Dam ollo bæggotuvvum ruošalaš pappa Gapon birra muittalek telegrammak, atte son læ Parisast, ja atte son avčo su ædnam olbmuides Witte čuovvot; dastgo son læ Ruošaædnam gaggjo-olmai.

Riga gavpugest oidnujek ruksis plævgak, dollavavnok æi bæsa jottek ja maidai telegrama læk gaskat čuoppam. Dal læ Riga eritsirrijuvvum buok doaimatusai ja fidnoin. Stata ja rađđitusa stuora gardemak læk buollemen, ja rađđitusa soaldatak læk ila uccan, mutto vuorddagasast læk ænebak. Libauast læk olgussaddijuv-soatteskipak Rigai. Balgai alde læk riddok jamma. Bondek læk maidai mæsta buokak čuožželam. Ædnagak sist læk goddujuvvum, ja muttomak læk ferttim eitbaret ja baikedæsek guoddet.

Moskwast maidai telegraferijuvvu, atte ædnag soaldatak læk moive rakadam. Si læk vuollasesek bigjam daid vistid, mai siste soatte værjok juokkelaganest gavdnujek. Soatteoai-vamušak læk ferttim komando hæitet, ja dal komandere okta soaldatin valljuvvum særvve. Kosakkarak bietlalek dam moive vuostaibarggamest.

88,000 bargidi.

Stura digge læ dam jage bevilgim væketam diti bargotesvuoda Kristianiast 60,000 kr. ja formandskapa 28,000. Dak ruđak galggek adnjuvvut Kristianiast havdnabana algget rakadet.

Divodæbme.

»Jallas osko« čallagest, mi »Nuorttanaste« čađa manai, gavdnujek soames fæilak, maid mon balam, atte dak dakkek hettitusa lokkidi riftes arvvasusa oažžomest juokke saje. Mon jakam, atte sivva daidi fæilaidi læ æmbo mu go redaktora; dainago daida læt čallujuvvum nuft čielgasmættomet, atte æi læk sattam riehta lokkat. Daddege doaivom mon, atte čæppes lokke almake jurdagestes satta divvot daid fæilaid ja nuft oažžot ollaset dam riftes oaiivvela.

Dušše guokte ucca fæilaš aigom mon čajetet. Manemus bittast buok manemus sanin læ dat sadne »vuoi-

ņalaš Ibmel manna« fæila, dat galgga læt vuogadlaš Ibmel manna. Nubbe fæila læ, atte dam čallag vuollai læ šaddam boasto namma, i dat læt S. Samuelsen, mutto **J. Samuelsen**, gutte dam bitta jallas osko birra læ čallam.

Vestertanen 21—11 —05

J. Samuelsen.

Okta arvvalus.

Norgast orruk arvo mielde 20000 samek, ja erinoamašet i læk Sameædnamest sami lokko nu ucce. Ja daddeke læ dam ragjai læmaš nuft, atte samesogast i vela læk læmaš oktage stuoradiggeolmajen. Finmarko stuoradiggeolbmak læk alo læmaš dačak. Samek maidai læk valljim ja vuolgatam daid stuoradiggai. Mi æp aigo moaittek daid dačaid, goek læk læmaš Sameædnam amta stuoradiggeolmajen. Mangas daina læk fuolalažat dakkam sin doaimatusaid stuoradiggest. Mutto mi læp manga have jurdašam, atte igo dat buorebut soabaši, atte samek valljišifče ja vuolga-tifče ovta sabmelaža stuoradiggai. Samek maidai læk Norga rika assek. Dat læ min mielast dego vaillevuotta, go samin æi læk sin ječasek olbmak stuoradiggest.

Dat šadda gudnen same olmuščerdi ja bajeda sin stuoreb arvvoi, go sistge læ ječasek olbmak stuoradiggest. Dat adda maidai same olmuščerdi stuoreb roakkadvuoda.

Samin læ dam ragjai vaillom olbmak stuoradiggest. Nuortta-Finmarkost læ sami lokko nu stuores; atte mi jakkep, atte si satašegje oažžot sabmelaža stuoradiggeolmajen, satta fal si ovtamielalažat bargasegje dam ala.

Ja mi jakkep, atte sami gaskast gavdnujek maidai olbmak, gæk læk dokkalažat dam ammati.

Mi buktet danditi dam arvvalusa ouddan, vai samekge besek jurdašet dam aše birra.

(»Sagai Muittalægje.«)

Olgoædnam blađek

orruk burist likkomen dasa, atte Norga vallji gonagasa. Norga dal rame-duvvu birra buok.

Stuora hadde guolest.

Hammerfestast læ dal buorre guollehadde. Varas saide oudastge maksu-

juvvu gidda 50 øra ragjai.

1905—1906

Juovlla ja ođđajage

dærvuodak must mu vanhemidi, oabbasam, fulkidi, ustebidi ja oappasidi sikke gukken ja lakka.

Underofficersskolen, Harstad ¹/₁₂—05

Samuel A. Samuelsen

(Underofficersselev).

„Sodnabæiv’-Nilas.“

Muittali Lutzow Holm.

(Samas jorggali **M. I. Næsseby.**)

(Lasse 21ad nummari).

Nilas jorggalasti duolje ravda ječas bællai ja skoavaidatti duorgaides ja roggai dobbe maidege, de geigi son su ruoidna feber bakka gieđas čuovgas vuostai.

Dat čuovgai silbast mi læi.

»Da læ dat! Dam alde læ Nilas ædnag ædnag ijaid vællam — vællam su dagoides alde!«

»Maid arvalak don? jerrim mon, gæččadedin su muodo amadajo ala.

»Igo pappa oaidne baste, silbbabaste? Dat læ du!

Nilas læ suoldadam dam.«

Mon dovddim baste, dat læi javkam manga mano dast ouddal.

— Stakkar šiega, ovtagerddan »Sodnabæiv’-Nilas!« Silba šælgadvuoda suonjardæme diti læ son čokkam dai gukkes, sevdnjis ja buolaš dalvve ækkedi ja vuorddam, dassago silbba dingaš bođi ouddan, nuft atte su čalmek satta miellasuovat dasa, go dak buttestuvvujegje ja pussejuvvujegje.

De muttom bæive, go okta silbbabaste, okta manai baste, gæččai vuolas guolbberano ala aido su julgi gurri. Biga i fuobmašam dam ja manai. Nilas valdi dam bajas ja gæččai dam. Dam šælgadvuotta manai su milli. Son valdi dam ruoktot sidases; dušše ovta bæive illodi šon daina ucca dingašin. De bijai son dam su stuora bæskalommas sisa, dat mi læi su raddest aido vaimo guorast

Dušše ovta bæivai læi son valdam dam. Bæivve šaddai vakkon ja vakko šaddai mannon, de son i berustam šat doalvvot ruoktot dam gost læi valddam. De šaddai dat diettalas su lusa. Ikko difti son dam læt duolje vuolde duorgai siste, man alde son vællai, »vællai su dagoides alde.«

Bœived guddi son dam bæskalom-mast, dat mi læi aido vaimo guorast. Ovtta orrovaš baikin valdi son dam ouddan ja difti bæivaša čuovggat dam ala.

Dat læi dušše čalbmeravkkalæme oanekaš illo, dam gukkes giksevaš oamedovdo raffhetesvuoda ektoi. »Aa, gost dust læ læmaš dat baha, Nilas rieppo!« celkim mon.

I son nagadam olost šat maidege. Cuovkanam vaimoin ja vuoinetuvvam vuoinain læ son dovdastam su ællem suddoides. Dal æi bavčastatte šat dak.

»Sodnabæiv'-Nilas,« gutte læk vuollegaš ja manalaš nuftgo don! »Lægo dust dal rafhe? Lægo don dal ilolaš?« jerrim mon, go moai læime lokkam ovtast dam boares ja dam dast čuogjevaš imaštatte ilolaš sane:

»Digjidi læ odne bæste riegamam.«

»Odne! Okta bæste du suddoi oudast!«

Su ællem suddo. Silbbabaste, mi læ čuovggam Nilas jaskis ællem siste; silbba, mi læ læmaš su beivi jaskis illo, ja su ijai raffhetesvuottal Dal læ dat suddam duššen. Suddam evangelium silbbadivgan daihe biellon, mi ringi juovlaid ja ilo »Sodnabæiv'-Nilasi.«

Juovllabasiid ja ilo! —

Juovllabæive ided, dalle go gir-kobiellok ringijegje almugid girkoi, ringijegje si maidai »Sodnabæiv'-Nilas« sidi, almalaš sidi.

Dat agalaš sodnabæiveided læi čuovggadam. »Sodnabæiv'-Nilas,« manai sisa sabatvuoinadussi, dat mi læ vuordemest Ibmel olbmuidi. — —

»Mon ramedam du, aččam, alme ja ædnam Hærra, go don læk čiekkam dam visain ja jiermalažain ja almo-stattam dam uccakæžžaidi.

Duodai, aččam, dastgo nuft læ dudnji dokkalaš.«

(Math. 11, 25—26).

* * *

Dat læ aibas duotta muittalus muttom fuonutuvvam sabmelaš gandaš birra. Varjagvuona-riddost son bilkeduvvam læi hui ædnagin. Sust namak lægje æmbo go okta, vuost oaidnep mi dast, »Sodnabæiv'-Nilas,« maid pappa Holm muittala. Jos læ oktage, gutte i dieđe vissa gi son læ, de namatam mon dast æra nama, mi læ vœhaš oappasæb namma, »Skier-robivde-Nilas.«

Suovvejoga gaddest læi son alo jokki čalmi, de son ain dallan fuobmai go laggok (smavasaidek) gaddai botte, ja biebmoačče Nilla Biettar gesi daid nu ollo go halidi. Ærak æska mañnel botte, ja æi fidne baljo maidege. Daunditi adne soabmasak unokas miela Nilas riebo vuostai ja goččudegje su »smava laggoi skarfa.«

Blađe lokke, gæča Hærrast i læm son hilggojuvvum! — —

(Samas jorggalægje.)

Fuobma dam, don „Nuorttanaste“ doalle!

Dak, guđek aigošek »Nuorttanaste doallat ođđajage rajest ferttijek dingguk blađe ođđasest ja makset, go dat jakke loappa. Blađe orosta buokaidi jage loapast.

Dam ragjai læp mi dam viero adnam, atte saddet blađe daidi, guđek oudeb jakkegærde læk maksam; mutto mi læp dal boattam sikke diettet ja dovddat, atte dat i læk vuogas vierro, dastgo dat læ dugjom fuolamættomvuoda ædnagi lutte, nuft atte ænaš oasse æi læk goassege maksam dam jakkegærde, maid si vælgas ožžo, ja damditi ferttep mige sæmma lakai dakkat go buok ječa blađe-doaimatægjek mailme mietta, dušše daidi saddet, gæk oudeb munest læk maksam.

Mi arvvedep galle, atte matta gavdnot soames, gutte halida blađe doallat; mutto gutte ođđajage-aige i suite dam kruvna makset. Mutto daggarak sattek mañnel dinggot.

Mailme stuoremus damppa

læ gieskad rakaduvvam Amerikast, dam namma læ »Amerika,« ja dat læ su vuostas tuvras dakkam Atlanterabe rasta. Man stuores dat skipa læ, mattep mi arvvedet, go mi gullap, atte dat šiettada 3,400 pasašeraid, ja jos mi mielderekenastet damppa olbmaid, gæi lokko læ 600, de šaddek 4000 olbmu. Mi oaidnep, atte dat damppa šiettada olles ucca gavpuga assid. Dam vuostas tuvra legje mielde 550 vuostas pladsa pasešerak, 300 legje nubbe pladsast ja 2000 gaskadæka pasešerak. Dam damppa suvdelvuotta læ 22,000 ton, dat suvda dam lakai 6000 ton cæmbo go oktage æra skipa daihe damppa.

400,000 Olbma hædest.

Dat ruošalaš soattevækka

Mandsuriast.

Dat stuora soattevækka, maid Ruošša læi čoaggam Mandšurial læ ain dobbe. Okta čalle dam engelas avisai »Daily News« muittala, atte dam soattevæga dille orro šaddamen daggaren, atte mailbme i goassege ouddal dam lagana læk oaidnam. Arvo mielde njællja čuođe duhat olbma, ænaš oasse nuorra olbma læk dam fastes soattai vægal gessujuvvum. Si læk valddujuvvum sin vai-vaš sidainæsek ja bigjum amas ædnami sin ječaidæsek halldoi. Hæjok bivtastuvvam ja belotakki nælgguduvvam šadda dat hirbmos stuora soattevækka dam dalve gillat juokkelagan davda ja maidai nælggehæde. Dalvvelæ alggam Sibiriast ja Mandšuriast, i-ge læk mikkege dakkujuvvum varjalam diti soattevæga daihe doalvvom varast sin sidi.

Dat ruošalaš rađditus i duosta dald soaldatid, gæk kæisar oudast læk soattam, sidi valddet, dastgo si ballek, atte dak, go sidi bottek, servvek moivvejegjigum ja dakkek Ruošædnam siskaldes dili ain bahab go dal læ. Soattevækka fertte damditi dobbe orrot gost læ. Mutto dat i matte oážžot borramuša darbaš mađe. Dat okta aino ruovddemađe, mi juo soađe aige i nagadam skappot buok dam, mi darbašuvvui, fertte dal æra dingaid doaimatet, ja dat læ maidai baikotagai gollam, nuft atte dat fertte sestujuvvut. Dasa vela bottek dak agalaš streikak. Maidai viluk Ruošast ruđak. Son læ gæččalam loana valddet, mutto i læk ožžom.

Orro čajetæme, atte dat dilie mi vuordda Lenewitsch soattevæga, šadda bagjelmannat buok, maid historia dam ragjai læ diettam muittalet, vel Napoleon ruoktot-boattamage Mosk-wast.

Napoleon birra muittaluvvu, atte son million bæle soeldatid massi Ruošædnamast. Mutto Ruoša tapa Japansoadeš læi sagga stuoreb. Dam stuora slaga mañnel Mukdenest muittaluvvui Petersborgast, atte dat mandšurialaš soattevækka læi massam 350,000 olbma, go oktirekenastujuvvujek dak sorbmijuvvumak, sarjaduvvumak ja dak, gæk fanggan valddujuvvujegje, ja dal duššek soaldatak duhati mielde nælge ja varnotesvuoda gæčel. Rafhe orro gaibbedæme lika manga oafara go soatte.

»Nuorttanaste« čalle, prentejægje ja olgusadde læ G. F. Lund, Sigerfjord, Vesteraalen.